

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport*

Granskning av kommunens
delårsrapport per 2007-08-31

Oxelösunds kommun

2007-09-26

Matti Leskelä

Pär Lindberg

*connectedthinking

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Revisionsfråga och revisionsmetod	1
2	Sammanfattande bedömning	2
3	Granskningsresultat	4
3.1	Utfall per den 31 augusti och helårsprognos	4
3.2	Måluppfyllelse	5
3.2.1	Ekonomiska och finansiella mål utifrån god ekonomisk hushållning	5
3.2.2	Verksamhetsmål utifrån god ekonomisk hushållning	6
3.3	Delårsrapporten utifrån KRL och normerande organ	7
3.3.1	Delårsrapportens delar	7
3.3.2	Resultat- och balansräkning	7
3.3.3	Periodisering	8

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Den kommunala redovisningslagen (KRL) gäller fr o m 1998 och reglerar externredovisningen. I lagen finns bestämmelser om delårsrapporteringen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering. Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för delårsrapporteringen.

Vad gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

1.2 Revisionsfråga och revisionsmetod

Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna ett underlag för deras skriftliga bedömning av uppfyllelsen av fullmäktiges mål. Likaså är syftet att granska huruvida delårsrapporten upprättats i enlighet med lagens krav och normerande organ. Granskningen som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv skall besvara följande revisionsfrågor:

- Är det troligt att fullmäktiges finansiella mål kommer att uppnås?
- Har verksamheten bedrivits så att av fullmäktige beslutade mål kommer att uppnås?
- Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte – finns åtgärder för att nå balans angivna och är de tillräckligt tydliga.
- Har delårsrapporten i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagens krav och normerande organ?

Granskningen omfattar:

- fullmäktiges föreskrifter
- anvisningar för upprättandet
- förvaltningsberättelse (översiktlig redogörelse)
- resultaträkning
- balansräkning
- Förekomsten av
  - information om verksamhet och ekonomi i verksamhet som inte bedrivs i förvaltningsform
  - finansieringsanalys / kassaflödesrapport
  - prognos över förväntat utfall

- väsentliga nyckeltal

Granskningen har utförts enligt god revisions sed, vilket för delårsrapporten innebär en mer översiktlig granskning än vid årsbokslutet.

2 Sammanfattande bedömning

Vi har till följd av vår granskning kommit fram till nedanstående svar på revisionsfrågorna:

- **Är det troligt att fullmäktiges finansiella mål kommer att uppnås?**

2 av 5 finansiella mål bedöms kunna uppnås för helåret. Måluppfyllelsen kan således betecknas som svag. Samtidigt konstaterar vi att ekonomin trots detta uppvisar balans för såväl rapportperiod som i helårsprognos.

Soliditetsmålet om 45% bedöms ej uppnås för helåret. Anledningen till detta är ökad upplåning till internbanken som vidareförmedlar lån inom koncernen. Rensas kommunens balansräkning från koncerninterna lån så överstiger soliditeten måltalet.

Kommunens mål är ett balanskravsresultat om 1% av skatter och statsbidrag. Prognostiserat balanskravsresultat uppgår till 1,5 mkr vilket pekar på ett utfall om 0,3 % av skatteintäkter och statsbidrag. Exkluderas öronmärkningen om 4 mkr för kommande pensionskostnader så klaras ”1%-målet” enligt prognosen.

- **Har verksamheten bedrivits så att av fullmäktige beslutade mål kommer att uppnås?**

Vi bedömer generellt att kommunens mål följs upp på ett strukturerat och öppet vis i delårsrapporten. Då vissa av de övergripande målen är av långsiktig karaktär kan ej en slutlig avstämning av uppfyllelsen ske innevarande år.

Vi bedömer dock att det finns bra förutsättningar för en god måluppfyllelse av de verksamhetsmål som gäller för året. Vi bedömer att styrelsens och nämndernas verksamhetsmål överlag har en god koppling till de 6 koncernövergripande målen.

- **Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte – finns åtgärder för att nå balans angivna och är de tillräckligt tydliga?**

Enligt kommunens prognos kommer ett balanskravsresultat om +1,5 mkr att uppnås för helåret. Det prognostiserade helårsresultatet enligt resultaträkningen uppgår till 10,6 mkr.

- **Har delårsrapporten i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagens krav och normerande organ?**

Vi bedömer att resultat- och balansräkningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med enlighet med lagens krav och normerande organ.

Vi anser att kommunen bör eftersträva en noggrannare avstämning av interna intäkter och kostnader i samband med kommande delårsrapporter så att de olika förvaltningarnas delårsresultat blir mer rättvisande. Vidare föreslår vi att upplupna lönekostnader i form av timlöner etc. periodiseras så långt det är möjligt i kommande delårsrapporter.

Vi menar också kommunen bör anta en restriktiv hållning till aktivering av immateriella tillgångar i enlighet med gällande rekommendation från Rådet för kommunal redovisning.

3 Granskningsresultat

3.1 Utfall per den 31 augusti och helårsprognos

Delårsresultatet för januari-augusti 2007 uppgår till 7,6 mkr (samma period föregående år 8,6 mkr). Balanskravsresultatet uppgår till 3,0 mkr efter att reavinster om 0,5 mkr samt öronmärkning om 4,0 mkr för framtida pensionskostnader avräknats.

Resultatförändringen jämfört med föregående delårsrapport framgår av sammanställningen nedan.

	mkr	%
Resultat jan-aug 2006	8,6	
Intäktsminskning	-0,6	1,1%
Kostnadsökning inkl. avskrivningar	-20,9	6,6%
Ökning av skatteintäkter o statsbidrag	17,2	6,4%
Förbättrat finansnetto	3,2	
Resultat jan-aug 2007	7,6	

Ökningen av verksamhetens kostnader är 6,6 %. Värt att notera är att verksamhetens kostnader för delårsperioden överstiger budget med 10,7 mkr. För nettokostnaderna uppgår budgetavvikelsen till -2,8 mkr.

För perioden uppvisas även en relativt stor ökning av skatteintäkter och statsbidrag på 6,4 %. Då skatteintäkterna ej kan förväntas uppvisa samma stora ökningstakt kommande år ser vi det som viktigt att kostnadsutvecklingen bromsas framöver.

Finansnettot har förbättrats och uppgår till +9,1 mkr (+5,9). De långfristiga skulderna har ökat sedan årsskiftet från 180,4 mkr till 293,0 mkr. Samtidigt har de finansiella anläggningstillgångarna ökat från 200,9 mkr till 349,7 mkr till följd koncernintern utlåning.

Beräknat helårsresultat enligt ”Mål och budget 2007-2009” uppgår till 8,4 mkr. Det budgeterade resultatet uppgår enligt delårsrapporten till 12,4 mkr.

Prognostiserat helårsresultat uppgår till 10,6 mkr. Helårets beräknade reavinster om 5,1 mkr och öronmärkning av kommande pensionskostnader om 4 mkr har exkluderats det prognostiserade balanskravsresultatet om 1,5 mkr.

Prognos helårsresultat	10,6
Pensionsavsättning	-4
Realisationsvinster	-5,1
<hr/> Prognos balanskravsresultat	<hr/> 1,5

För styrelsen och nämnderna redovisas ett utfall som är 2,9 mkr bättre än budgeterat. För helåret bedöms styrelse- och nämndsresultatet bli 2,7 mkr bättre än budgeterat.

Vi bedömer att delårsrapportens läsvärde skulle öka om någon form av sammanställning över budget, utfall och prognos för styrelsen samt för respektive nämnd infogas i framtida delårsrapporter.

För Kommunstyrelsen redovisas ett delårsresultat om -4,2 mkr. För helåret beräknas dock budgeterat resultat för KS att uppnås. Delårsavvikelsen härrör sig enligt rapporten till att internfakturering ej skett i full utsträckning av bl.a. hyror. Vi ser det som en fördel om interna intäkter och kostnader faktureras och stäms av löpande under året så att respektive förvaltnings delårsresultat blir mer rättvisande.

3.2 Måluppfyllelse

3.2.1 Ekonomiska och finansiella mål utifrån god ekonomisk hushållning

Vi har granskat hur de övergripande finansiella målen är utformade i kommunens budgethandling för år 2007 samt på vilket vis uppföljning sker av dessa i delårsrapporten. I budgeten har det koncernövergripande målet "Kommunens ekonomi ska vara stabil" fastställts. Detta mål har brutits ner i fem mål som följs upp i delårsrapporten på ett tydligt vis. Nedan anges målen tillsammans med vår kommentar om uppfyllelsegrad.

1. Kommunens resultat (enligt balanskravsregeln) ska vara 1 % av skatter och generella statsbidrag

Prognostiserat balanskravsresultat uppgår till 1,5 mkr vilket pekar på ett utfall om 0,3 % av skatteintäkter och statsbidrag. **Målet bedöms ej uppnås.** Exkluderas öronmärkningen om 4 mkr för kommande pensionskostnader så klaras "1%-målet".

2. Minst 2 % av ansvarsförbindelsen inkl. särskild löneskatt ska sättas av inom resultatet.

Kommunens prognos är att avsättning kommer att kunna göras för 1,4% av ansvarsförbindelsen. **Målet bedöms ej uppnås.**

3. Soliditeten ska öka till 45%.

Vid tidpunkten för delårsrapporten är soliditeten 35,5%. **Målet bedöms ej uppnås.** Exkluderas koncerninterna fordringar och skulder så uppvisar soliditeten emellertid en förbättring.

4. Investeringar ska finansieras utan upplåning.

Kommunens investeringar har finansierats med egna medel. Den ökade upplåningen förklaras av vidareutlåning till kommunens bolag via internbanken. **Målet är uppnått för delårsperioden.**

5. Finansnettot ska öka med minst 0,3 mkr per år.

Målet uppnås för årets första åtta månader samt beräknas att uppfyllas för helåret.

Vi kan konstatera att två av fem finansiella mål kan sägas vara uppfyllda. Måluppfyllelsen kan således betecknas som svag. Samtidigt konstaterar vi att ekonomin trots detta uppvisar balans för såväl rapportperiod som i helårsprognos.

3.2.2 Verksamhetsmål utifrån god ekonomisk hushållning

I budget för år 2007 finns 6 strategiska mål som är koncerngemensamma. För de olika målen har ett mått för bedömning av måluppfyllelse tagits fram av kommunen. Vi ser det som positivt att dessa mått har tagits fram då detta ökar förutsättningarna för en bedömning av måluppfyllelsen. Måluppfyllelsen av de 6 målen redovisas i delårsrapporten.

Vi konstaterar att kommunen vidtagit olika åtgärder i syfte att arbeta i riktning mot de strategiska målen. Då flera av målen är av långsiktig karaktär så finns det trots detta svårigheter i att uttala sig om måluppfyllelsen för samtliga 6 mål.

Vi kan dock konstatera att ohälsotalet, som kommunen har som mått på folkhälsan, har förbättrats mer i kommunen än i länet. Samtidigt har sjukfrånvaron bland kommunens anställda minskat från 8,8% för år 2006 till 8,0% för rapporteringsperioden.

Vidare konstaterar vi att kommunen enligt rapporten arbetar för att utveckla sin klagomålshantering vilket ger ökade förutsättningar för att uppnå målet om ”bättre

bemötande och tillgänglighet för invånare, brukare och kunder”. Samtidigt konstateras i delårsrapporten att arbetet med synpunktshantering behöver utvecklas för att invånarnas generella delaktighet ska förbättras.

För kommunstyrelsen samt för nämnderna sker en uppföljning av de mål som är fastställda i budget. Vi bedömer att dessa mål har en koppling till de 6 övergripande målen samt att en strukturerad uppföljning sker i delårsrapporten.

3.3 Delårsrapporten utifrån KRL och normerande organ

3.3.1 Delårsrapportens delar

Vi bedömer att delårsrapporten omfattar de delar som regleras i lagtext. Delårsrapporten innehåller prognos över förväntat utfall samt en kortfattad redogörelse över vissa nyckeltal.

Vi menar att de ekonomiska nyckeltal som används och den analys som görs i rapporten ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska ställning. Delårsrapporten omfattar särskilda avsnitt om finansiell ställning, gjorda investeringar, pensionsförvaltning, internbanksverksamhet samt personalstatistik.

Vi bedömer att läsvärdet skulle öka ytterligare om redogörelsen och analysen över den ekonomiska utvecklingen inom kommunens olika förvaltningar utökas något i kommande delårsrapporter.

Som vid tidigare delårsrapporter har sammanställd redovisning omfattande bolagen ej upprättats. Avstämning av koncerninterna sker enligt uppgift poster i samband med delårsrapporten. Vidare redovisas resultatprognoser för kommunens bolag redovisas i delårsrapporten.

Vid granskningen har noterats att några föreskrifter gällande delårsrapportering ej har antagits. Enligt Kommunallagen (kap 2 § 9) ska fullmäktige besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Vår bedömning är att gällande praxis i kommunerna är att formerna för delårsrapportering är fastställda av fullmäktige eller kommunstyrelsen. Att former för rapportering samt tidplan och anvisningar för upprättande av rapporten är fastställda kan ses som en del av ekonomistyrningen.

3.3.2 Resultat- och balansräkning

Vi bedömer att resultat- och balansräkningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med KRL. Noterna bedöms som tillräckliga.

Bland anläggningstillgångarna är 2,1 mkr upptagna som immateriella tillgångar. Balansposten avser utvecklings- och licenskostnader för kommunens IT-system för fakturaskanning samt för lönehantering.

Enligt Lag om kommunal redovisning (kap 6 § 2) får utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande arbeten som är att väsentligt värde för verksamheten under kommande år tas upp som immateriell anläggningstillgång. Av rekommendation 12.1 från Rådet för kommunal redovisning framgår att utgifter för exempelvis programvarulicenser kan aktiveras som immateriella anläggningstillgång. En utgift som enbart ger upphov till ökad servicepotential ska enligt rekommendationen dock ej redovisas som immateriell tillgång. Vi menar att kommunen, i enlighet med rekommendationen, bör inta en restriktiv hållning när det gäller att aktivera utgifter som immateriella anläggningstillgångar.

3.3.3 Periodisering

De väsentligaste posterna i resultaträkningen har enligt vår översiktliga granskning periodiserats korrekt.

På samma vis som vid föregående delårsrapport och bokslut så har upplupna vikarie- och timlöner ej periodiserats. Om periodisering hade skett av dessa löner så skulle delårsresultatet blivit lägre än det nu redovisade. Vi bedömer ej att skillnaden i resultatnivå uppgår till ett för kommunen väsentligt belopp. Då samma princip har använts tidigare år så blir jämförelsen med tidigare år rättvisande.

Enligt uppgift har samma redovisningsprinciper som vid senaste bokslut använts. Detta anges dock ej i delårsrapporten. Vi ser det som en fördel om det i delårsrapporten i korthet anges vilka redovisningsprinciper som tillämpats.